

พจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนจีน เล่ม 2 (จีน-ไทย-อังกฤษ) (21)

ธวัช บุรณถาวรสม

หวั่ง เสี่ยวเทา

สุชาติ อโณทยานนท์

Y (ต่อ)

腰俞 (yāo shū): 位于骶区, 正对骶管裂孔。主治腰背痛, 痔疮, 月经不调; 下肢痿痹等病症。子宫切除术、剖腹产手术针刺麻醉常用穴。

ยาอู: จุดฝังเข็มอยู่ตรงร่องกระดูกกระเบนเหน็บ
ข้อบ่งใช้: ปวดหลังส่วนล่าง ริดสีดวงทวาร รอบเดือนผิดปกติ ขาลีบ และขาอ่อนแรง ยังเป็นจุดฝังเข็มช่วยเสริมการระงับความรู้สึกที่ใช้ในการผ่าตัดมดลูกและการผ่าตัดคลอด

yaoshu (GV 2): an acupoint located at the sacral hiatus. *Indications:* low back pain, hemorrhoid, irregular menstruation, and hypotrophy or flaccid paralysis of lower limb. It is commonly used in acupuncture anesthesia for hysterectomy, and cesarean section.

腰阳关 (yāo yáng guān): 位于脊柱区, 第 4 腰椎棘突下凹陷中, 后正中线上。主治腰骶痛; 月经不调, 遗精, 阳痿等病症。

ยาหยางกวน: จุดฝังเข็มบนแนวกึ่งกลางสันหลัง ตรงร่องใต้ปุ่มกระดูกสันหลังเอวที่ 4 ข้อบ่งใช้: ปวดเอวปวดกระเบนเหน็บ รอบเดือนผิดปกติ ผื่นเปื่อย และเสื่อม

สมรรถภาพทางเพศ

yaoyangguan (GV 3): an acupoint located on the spinal column area, in the depression below the 4th lumbar spinous process. *Indications:* lumbosacral pain, irregular menstruation, wet dream and impotence.

液门 (yè mén): 手少阳经荥穴。位于手背, 第 4、5 指间, 指蹠缘上方赤白肉际 凹陷中。主治头痛, 目赤, 耳聋, 耳鸣, 咽喉肿痛; 手臂肿痛; 热病等病症。

เย่เหมิน: จุดหยิงของเส้นซานเจียว อยู่ระหว่างง่ามนิ้วมือที่ 4 กับ 5 ตรงรอยต่อสีผิว ข้อบ่งใช้: ปวดศีรษะ ตาแดง หูตึง หูหนวก หูมีเสียงดัง เจ็บคอ ปวดบวมมือ และโรคที่มีไข้

yemen (TE 2): the ying point of the tripple energizer meridian, located on the dorsal hand, in the depression proximal to the finger web between the 4th and 5th finger on the dorso-ventral boundary. *Indications:* headache, redness of eye, hearing loss, tinnitus, sore throat, pain and swelling of hand, and febrile diseases.

以常衡变 (yǐ cháng héng biàn): 以正常的生理现象为依据,发现太过、不及等异常的病理变化。

อึ้งางเหิงเปี่ยน: ความปกติเป็นเกณฑ์วัด อาศัยปรากฏการณ์ทางสรีรวิทยาเป็นหลักอ้างอิง ในการบ่งบอกการเปลี่ยนแปลงทางพยาธิสภาพที่เกินหรือพร่อง

normality identifying abnormality: using normal physiological phenomena as references to identify the pathological change of excess or deficiency.

翳风 (yì fēng): 位于颈部,耳垂后方,乳突下端前方凹陷中。主治耳鸣、耳聋,口眼喎斜,口噤,颊肿,瘰癧,习惯性下颌关节脱位等病症; 颅脑外科手术、腭裂整复术针刺麻醉常用穴。

อึ้งเฟิง: จุดฝังเข็มอยู่หลังติ่งหู ตรงร่องอยู่หน้าและใต้ต่อกกหู *ข้อบ่งใช้:* หูมีเสียงดัง หูตึง หูหนวก อัมพาตใบหน้า ชากรไกรแข็ง แก้มบวม วัณโรคต่อมน้ำเหลืองที่คอ และชากรไกรหลุดเป็นอาเจียน ยังเป็นจุดฝังเข็มช่วยเสริมการรับรู้ความรู้สึกที่ใช้อยู่ในการผ่าตัดเปิดกะโหลกศีรษะหรือตกแต่งเพดานโหว่

yifeng (TE 17): an acupoint located posterior to the ear lobe, in the depression antero-inferior to the mastoid process. *Indications:* tinnitus, hearing loss, facial paralysis, trismus, swollen cheek, scrofula and habitual dislocation of temporomandibular joint. It is commonly used in acupuncture anesthesia for craniectomy and palatoplasty.

乙癸同源 (yǐ guǐ tóng yuán): 肝属乙木, 肾属癸水。乙癸同源又为肝肾同源。

อึ้งุ่ยถงหยวน: ตับไตกำเนิดเดียวกัน ตับสังกัดธาตุไม้-อึ้งุ่ย ตั้สังกัดธาตุน้ำ-กุ่ย ตับและไตกำเนิดจากแหล่งเดียวกัน liver-kidney homogenesis: liver pertains to yi-wood. kidney pertains to gui-water liver and kidney are homogeneity.

以母为基, 以父为楫 (yǐ mǔ wéi jī, yǐ fù wéi shǔn):

人体胚胎由父精母血结合产生。

อึ้งหู่เหวยจี อึ้งฟู่เหวยสุ่น: แม่เป็นฐาน พ่อเป็นคาน ตัวอ่อนในครรภ์เกิดจากจิงของพ่อรวมตัวกับเลือดของแม่ **mother base father beam:** embryo is originated from the combination of father's essence and mother's blood.

意舍 (yì shě): 位于脊柱区,第 11 胸椎棘突下,后正中旁开 3 寸。主治腹胀,泄泻,发热,消渴,目黄等病症。

อึ้งเซอ: จุดฝังเข็มบริเวณหลัง ห่างจากขอบล่างของปุ่มกระดูกสันหลังอกที่ 11 ตามแนวระนาบ 3 ชู้น *ข้อบ่งใช้:* ท้องอืด ท้องเสีย เป็นไข้ เบาหวาน และตาเหลือง

ysishe (BL 49): an acupoint located on the back, 3 *cun* lateral to the lower border of the 11th thoracic spinous process. *Indications:* abdominal distention, diarrhea, fever, diabetes mellitus, and icteric sclera.

譙譙 (yì xī): 位于脊柱区,第 6 胸椎棘突下,后正中旁开 3 寸。主治肩背拘急引肋;咳嗽,气喘;疟疾,热病等病症。

อึ้งซี่: จุดฝังเข็มบริเวณหลัง ห่างจากขอบล่างของปุ่มกระดูกสันหลังอกที่ 6 ตามแนวระนาบ 3 ชู้น *ข้อบ่งใช้:* ปวดเกร็งสะบักร้าวไปสีข้าง ไอ หอบ ไข้จับสั่น และโรคที่มีไข้

yixi (BL 45): an acupoint located on the back, 3 *cun* lateral to the lower border of the 6th thoracic spinous process. *Indications:* spastic pain of scapula radiating to hypochondrium, cough, dyspnea, malaria and febrile diseases.

一指定三关 (yī zhǐ dìng sān guān): 三岁以内的小儿,寸口脉位较短,切脉时用一指切按寸、关、尺的方法。

อึ้งจื่อตั้งซานกวน: หนึ่งนิ้วทาบสามตำแหน่ง เด็กอายุตั้งแต่สามขวบลงมา ชีพจรตำแหน่งชุ่นไช่ว่ ก่อนข้างสั้น

เวลาจับชีพจรจึงใช้วิธีหนึ่งนิ้วหาบซุน กวาน และฉื่อทั้ง 3 ตำแหน่ง

one finger feeling three pulses: Patients at the age of three or less have short radial pulses. So one finger method is used to feel all three parts of the pulse at the *cun*, *guan* and *chi*.

隐白 (yǐn bái): 足太阴经井穴。位于足趾，大趾末节内侧，趾甲根角侧后方 0.1 寸。主治月经过多及便血、尿血、鼻衄，腹胀，泄泻，呕吐，昏厥等病症。

หยินปาย: จุดจีของเส้นม้าม อยู่ที่ปลายนิ้วหัวแม่เท้า ด้านใน ห่างจากมุมโคนเล็บ 0.1 ซุน **ข้อบ่งใช้:** ประจำเดือนมาผิดปกติ อุจจาระเป็นเลือด ปัสสาวะเป็นเลือด เลือดกำเดาไหล แน่นท้อง ท้องเสีย อาเจียน และหมดสติ

yingbai (SP 1): the *jing* point of the spleen meridian, located on the medial aspect of the terminal phalanx of the big toe, 0.1 *cun* posteromedial to the corner of the nail. *Indications:* menorrhagia, hematochezia, hematuria, epistaxis, abdominal distention, diarrhea, vomiting, and syncope.

阴包 (yīn bāo): 位于股前区，髌底上 4 寸，股薄肌与缝匠肌之间。主治腰骶痛，少腹痛；月经不调；小便不利，遗尿等病症。

ยีนปาว: จุดฝังเข็มบริเวณต้นขาด้านหน้า เหนือต่อฐานกระดูกสะบ้า 4 ซุน อยู่ระหว่างกล้ามเนื้อ gracilis กับ sartorius **ข้อบ่งใช้:** ปวดเอว ปวดกระเบนเหน็บ ปวดท้องน้อยด้านข้าง รอบเดือนผิดปกติ ปัสสาวะขัด กลั้นปัสสาวะไม่ได้ และปัสสาวะรดที่นอน

yingbao (LR 9): an acupoint located on the anterior thigh, 4 *cun* above the patellar base, between the gracilis and sartorius muscles. *Indications:* lumbosacral pain, iliac pain, irregular menstruation, dysuria, urinary incontinence, and enuresis.

阴道虚 (yīn dào xū): 属于阴的五脏，多病内伤而为虚证。

ยีนไต่วซู่: วิธียีนพร่อง อวัยวะข้างห้าสังกัดยิน มักเจ็บป่วยด้วยสาเหตุภายใน ทำให้เกิดภาวะโรคพร่อง

deficiency of yin-way: Five *zang*-organs pertain to *yin*. They are susceptible to endogenous impairments, resulting in deficiency disease-condition.

阴都 (yīn dū): 位于上腹部，脐中上 4 寸，前正中线旁开 0.5 寸。主治肠鸣，腹痛，腹胀等病症。

ยีนตู: จุดฝังเข็มบริเวณหน้าท้อง อยู่เหนือสะดือ 4 ซุน และห่างจากแนวกึ่งกลางลำตัวตามแนวระนาบ 0.5 ซุน **ข้อบ่งใช้:** ท้องร้อง ปวดท้อง และท้องอืด

yindu (KI 19): an acupoint located on the upper abdomen, 4 *cun* above the umbilicus and 0.5 *cun* lateral to the anterior midline. *Indications:* borborygmus, abdominal pain, and abdominal distention.

阴谷 (yīn gǔ): 足少阴经合穴。位于膝后区，腓横纹上，半腱肌肌腱外侧缘。主治阳痿，月经不调，崩漏；小便不利；腰背痛，少腹急引膝股内侧痛；癲狂等病症。

ยีนกู: จุดเหวของเส้นไต อยู่ที่รอยพับหลังเข่า ตรงขอบนอกของเอ็น semitendinosus **ข้อบ่งใช้:** เสื่อมสมรรถภาพทางเพศ รอบเดือนผิดปกติ ประจำเดือนมามาก ประจำเดือนมากระปริดกระปรอย ปัสสาวะขัด ปวดหลังส่วนล่าง ปวดเกร็งท้องน้อยร้าวไปต้นขาและเข่าด้านใน โรคจิตซึมเศร้า และคลุ้มคลั่ง

yingu (KI 10): the *he* point of the kidney meridian, located on the posterior aspect of the knee, on the popliteal transverse crease and at the lateral border of the semitendinous tendon. *Indications:* impotence, irregular menstruation, metrorrhagia, menorrhagia, dysuria, low back pain, pelvic colicky pain radiating to medial aspect of thigh and knee,

depressive psychosis and mania.

阴汗 (yīn hàn): 外生殖器及其周围汗多潮湿的表现, 多为下焦湿热或阳虚所致。

阴汗: เหงื่อชุ่มอวัยวะเพศ เหงื่อออกมากจนเปียกชื้น บริเวณอวัยวะเพศภายนอก มักเกิดจากเชื้อเจียรวร้อนชื้น หรือทวารพร่อง

genital sweating: excessive sweating of the external genitalia, mostly caused by heat-dampness in lower-jiao or yang deficiency.

阴黄 (yīn huáng): 黄疸病中面黄晦暗如烟熏色者, 属阴黄, 寒湿为患。

阴黄: เหลืองชนิดเย็น ผู้ป่วยมีสีหน้าเหลืองคล้ำเหมือนถูกรมควัน จัดเป็นดีซ่านชนิดเย็น เกิดจากความเย็นชื้น

yin icteric: a type of jaundice characterized by smoked-dim yellow skin discoloration. it is classified as *yin* jaundice which is caused by cold-damp.

阴交 (yīn jiāo): 位于下腹部, 在脐中下1寸, 前正中线上。主治疝气, 腹痛; 月经不调, 带下, 不孕, 产后诸症; 水肿, 小便不利等病症。

阴交: จุดฝังเข็มบนแนวกึ่งกลางลำตัวด้านหน้า อยู่ใต้สะดือ 1 ชู้น ข้อบ่งใช้: ไล่เลื้อน ปวดท้อง รอบเดือนผิดปกติ ตกขาว ภาวะมีบุตรยาก ภาวะแทรกซ้อนหลังคลอด บวมน้ำ และปัสสาวะขัด

yinjiao (CV 7): an acupoint located on the anterior midline of the lower abdomen, 1 *cun* below the umbilicus. *Indications:* hernia, abdominal pain, irregular menstruation, leukorrhea, infertility, postpartum complications, edema, and dysuria.

龈交 (yín jiāo): 位于上唇内, 上唇系带与上牙龈的交点。主治癫狂; 牙龈出血, 鼻塞, 鼻息肉, 鼻

疮, 面疮等病症。

หยินเจียว: จุดฝังเข็มอยู่ที่ริมฝีปากบนด้านใน ตรงรอยต่อระหว่างเหงือกกับเส้นรั้งริมฝีปาก ข้อบ่งใช้: โรครจิต ซึมเศร้า คลุ้มคลั่ง เลือดออกตามไรฟัน คัดจมูก ริดสีดวง จมูก แผลในจมูก และแผลบนใบหน้า

yinjiao (GV 28): an acupoint located on the inner side of the upper lip, at the junction of the labial frenulum and gum. *Indications:* depressive psychosis, mania, bleeding per gum, nasal stuffiness, nasal polyp, and ulcer of nasal vestibule or face.

淫精于脉 (yín jīng yú mài): 水谷精气中浓稠部分归于心, 心的精气满溢, 再将精气输入于血脉之中。

หยินจิงหยูมี่าย: เต็มจิงเลี้ยงหลอดเลือด ส่วนเข้มข้นของจิงที่จากสารอาหารและน้ำเข้าสู่หัวใจจนเต็มเปี่ยม แล้วจึงถูกส่งเข้าหลอดเลือด

filling essence to vessel: a concentrated part of essence *qi* from foodstuffs flows to fulfill heart, then it is transported to blood vessels.

阴廉 (yīn lián): 位于股前区, 气冲 (ST 30) 直下 2 寸。主治月经不调, 不孕, 少腹痛等病症。

อินเหลียน: จุดฝังเข็มบริเวณต้นขาด้านหน้า อยู่ใต้ชี้ซัง (ST 30) 2 ชู้น ข้อบ่งใช้: รอบเดือนผิดปกติ สตรีมีบุตรยาก และปวดท้องน้อยด้านข้าง

yinlian (LR 11): an acupoint located on the anterior thigh, 2 *cun* below qichong (ST 30). *Indications:* irregular menstruation, female infertility and iliac pain.

阴陵泉 (yīn líng quán): 足太阴经合穴。位于小腿内侧, 在胫骨内侧髁下缘 与胫骨内侧缘之间的凹陷中。主治腹痛, 腹胀, 泄泻, 水肿, 妇人阴部痛, 痛经, 小便不利, 遗尿, 遗精, 腰膝肿痛等病症。

ยีนหลังเขี้ยว: จุดเหนือของเส้นนํ้าม อยู่บริเวณขาด้านใน ตรงร่องระหว่างรอยต่อแนวขอบล่างของ medial condyle กับขอบในของกระดูกแข้ง *ข้อบ่งใช้:* ปวดท้องแน่นท้อง ท้องเสีย บวมหน้า ปวดอวัยวะเพศสตรี ปวดประจำเดือน ปัสสาวะขัด กลั้นปัสสาวะไม่ได้ ปัสสาวะรดที่นอน ผื่นเปียก ปวดเอว และปวดบวมเข่า

yinlingquan (SP 9): the he point of the spleen meridian, located on the medial aspect of the leg, in the depression between the inferior border of the medial condyle and medial aspect of the tibia. *Indications:* abdominal pain, abdominal distention, diarrhea, edema, vulvodynia, dysmenorrhea, dysuria, urinary incontinence, enuresis, wet dream, low back pain, and pain and swelling of knee.

殷门 (yīn mén): 位于股后区, 臀沟下 6 寸, 股二头肌与半腱肌之间。主治腰痛, 下肢痿痹等病症。

ยีนเหมิน: จุดฝังเข็มบริเวณต้นขาด้านหลัง ใต้รอยพับก้นย้อย 6 ซุน อยู่ระหว่างกล้ามเนื้อ biceps femoris กับ semitendinosus *ข้อบ่งใช้:* ปวดเอว ชาลิ้น และขาอ่อนแรง

yinmen (BL 37): an acupoint located on the posterior thigh, 6 *cun* below the gluteal fold, between the biceps femoris and semitendinosus muscles. *Indications:* low back pain, and hypotrophy or flaccid paralysis of lower limb.

淫气于筋 (yín qì yú jīn): 水谷精气散于肝而濡养于筋。

หยินชีหยูวี่จิน: เดิมชื่อเลี้ยงเอ็น จึงชี้จากสารอาหารและน้ำกระจายจากตับไปหล่อเลี้ยงเอ็น

enriching qi nourishing tendon: Essence *qi* from foodstuffs distributes from liver to nourish tendons.

银翘散 (yín qiáo sǎn): 组成: 连翘、银花、薄

荷、荆芥穗、淡豆豉、牛蒡子、桔梗、竹叶、生甘草、芦根。功用: 辛凉透表, 清热解毒。主治: 外感风热或温病初起邪在肺卫之证。

หยินเซียวสาน: ชื่อตำรับยา ประกอบด้วยตัวยาเหลิยง เซียว หยินฮัว บ้อเหอ จิงเจียชู่ย ต่านโต้วฉือ หินวป้าง จื่อเจียเก็ง จู๋เย่ เซิงกานฉ่าว และหลูเกิน สรรพคุณ: จัดภาวะโรคภายนอกด้วยฤทธิ์เย็นรสเผ็ด ดับร้อน และถอนพิษ *ข้อบ่งใช้:* ภาวะโรคภายนอกชนิดลมร้อนหรือโรคไข้พิษร้อนระยะแรกที่เสียชื่ออยู่ระดับเว่ย

yinqiao powder: a formula composed of *lianqiao, yinhua, bohe, jingjiesui, dandouchi, niubangzi, jiegeng, zhuye, shenggancao* and *lugen*. *Actions:* relieving exterior disease-condition with cool and pungent properties, clearing heat and detoxification. *Indications:* wind-heat exterior disease-condition or early stage of epidemic febrile diseases with evil *qi* in defensive level.

阴市 (yīn shì): 位于股前区, 髌底上 3 寸, 股直肌肌腱外侧缘。主治寒疝痛引膝, 下肢痿痹, 关节屈伸不利等病症。

อินชี: จุดฝังเข็มบริเวณต้นขาด้านหน้า เหนือขอบบน-ขอบนอกของฐานกระดูกสะบ้า 3 ซุน อยู่ชิดขอบนอกของเอ็น rectus femoris *ข้อบ่งใช้:* ไส้เลื่อนเหตุความเย็น ปวดร้าวไปเข่า ชาลิ้น ขาอ่อนแรง และข้อเคลื่อนไหวไม่สะดวก

yinshi (ST 33): an acupoint located on the anterior aspect of the femur, 3 *cun* from the patellar base on the lateral border of the rectus femoris tendon. *Indications:* cold hernial pain radiating to knee, hypotrophy or flaccid paralysis of lower limb, and limitation of joints movement.

阴水 (yīn shuǐ): 水肿多从下半身开始, 下半身肿甚, 发病缓慢, 病程较长, 性质属虚或虚实夹杂的证候。

ยีนสุย: บวมน้ำขนิดยิน การบวมน้ำที่มักเริ่มจากท่อนล่างของร่างกาย บวมมากท่อนล่าง การเกิดโรคซ้ำ การดำเนินโรคค่อนข้างนาน จัดเป็นภาวะพร่องหรือแกร่งพร่องปะปนกัน

yin edema: An edema firstly affects and becomes more severe at the lower part of the body, with late onset and long duration. It pertains to deficiency or concomitant excess-deficiency condition.

印堂 (yìn táng): 位于额部, 两眉毛内侧端中间的凹陷中。主治头痛, 眩晕, 鼻渊, 鼻衄, 目赤肿痛, 小儿惊风, 失眠, 面神经麻痹, 三叉神经痛, 高血压, 神经衰弱等病症。

ยีนถาง: จุดฝังเข็มบริเวณหน้าผาก อยู่กึ่งกลางระหว่างหัวคิ้ว 2 ข้าง *ข้อบ่งใช้:* ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ ไช้สออักเสบ เลือดกำเดาไหล ตาอักเสบ ชักในเด็ก นอนไม่หลับ อัมพาตใบหน้า ปวดเส้นประสาทใบหน้า ความดันโลหิตสูง และอ่อนเพลียเรื้อรัง

yintang (GV 29): an acupoint located on the forehead, in the depression between both medial ends of the eyebrows. *Indications:* headache, dizziness, sinusitis, epistaxis, inflammation of eyes, infantile convulsion, insomnia, facial paralysis, trigeminal neuralgia, hypertension and neurasthenia.

隐痛 (yīn tòng): 疼痛轻微, 时痛时止, 绵绵不休的表现, 多为阳气精血亏虚所致。

หยินท่ง: ปวดรำคาญ อาการปวดเล็กน้อยเป็นๆ หายๆ เรื้อรังไม่หายขาด มักเกิดจากหยางชี่จิงหรือเลือดพร่อง

dull pain: protracted and continual mild pain, mostly caused by *yang qi*, essence or blood deficiency.

阴郄 (yīn xì): 手少阴经郄穴。位于前臂前区, 腕掌侧远端横纹上 0.5 寸, 尺侧腕屈肌腱的桡侧缘。主治心痛, 心悸, 咯血, 鼻衄, 振寒, 骨蒸、盗汗等病症。

ยีนซี: จุดชี้ของเส้นหัวใจ อยู่ปลายแขนด้านใน เหนือเส้นข้อมือ 0.5 ชู้น ชิดขอบด้าน radial ของเอ็น flexor carpi ulnaris *ข้อบ่งใช้:* จุกลิ้นปี่ ใจสั่น ใจเป็นเลือด เลือดกำเดาไหล หนาวสั่น ร้อนจากกระตุก และเหงื่อออกขณะหลับ

yinxi (HT 6): the xi point of the heart meridian, located on the medial side of the forearm, 0.5 *cun* above the distal transverse palmar wrist crease on the radial border of the flexor carpi ulnaris tendon. *Indications:* epigastric pain, palpitation, hemoptysis, epistaxis, shivering, bone-steaming tidal fever and sleep sweating.

阴虚动风 (yīn xū dòng fēng): 肝肾阴亏, 阴不制阳, 虚风内动。表现为眩晕、手足震颤、蠕动、或肢体抽搐伴见阴虚症状为主的证候。

ยีนซูว์ต้งเฟิง: ยีนพร่องลมกระพือ ยินตับและไตพร่อง ยินควบคุมหยางไม่ได้ เกิดลมกระพือภายใน มีอาการเวียนศีรษะ มือเท้าสั่น แขนขาเคลื่อนไหวเองไม่หยุดนิ่ง หรือแขนขากระตุก ร่วมกับอาการยีนพร่อง

yin deficiency stirring wind: kidney and liver yin deficiency fails to control *yang* and stir up internal wind, manifested as dizziness, tremor, involuntary movement of the extremities or convulsion accompanied with *yin* deficiency symptoms.

阴虚发热 (yīn xū fā rè): 长期微热, 兼颧红盗汗、五心烦热, 舌红少苔、脉细数等表现。

ยีนซูว์ฟาเร่อ: ไข้จากยีนพร่อง ไข้ต่ำๆ เป็นเวลานานร่วมกับโหนกแก้มแดง เหงื่อออกขณะหลับ ร้อนฝ่ามือฝ่าเท้า หงุดหงิด ลิ้นแดงฝ้าน้อย และชีพจรเล็ก-เร็ว

yin-deficiency fever: a persistent mild fever accompanied with reddened cheek, sleep sweating, vexing heat on the palms and soles, restless, reddened tongue with scanty coating and a rapid-thin pulse.

阴阳之本 (yīn yáng zhī běn): 肾阳为全身阳气的根本, 肾阴为全身阴气的根本。

อินหยางจือเป็น: รากฐานอินหยาง หยางใต้เป็นรากฐานของหยางที่ทั้งร่างกาย ส่วนอินใต้เป็นรากฐานของอินที่ทั้งร่างกาย

fundamental of yin-yang: Kidney yang is the fundamental of whole body yangqi, kidney yin is the fundamental of whole body yinqi.

阴脏人 (yīn zàng rén): 体型矮胖, 头圆颈粗, 肩宽胸厚, 体姿后仰, 喜热恶凉之人, 体质具有阳虚阴盛的特点。

อินจ่างเหริน: คนลักษณะอิน คนที่มีรูปร่างอ้วนเตี้ย คีระกะกลม คอใหญ่ ไหล่กว้าง ออกหนา ลำตัวโน้มเอนไปข้างหลัง ชอบร้อนไม่ชอบเย็น เป็นลักษณะเด่นของพื้นฐานร่างกายที่มีหยางพร่องร่วมกับอินเกิน

yin constitution: a short fat person with round head, thick neck, broad shoulders, thick chest, retroverted gesture and preference for heat and dislike of cold. It is a characteristic constitution of yang deficiency with yin excess.

膺窗 (yīng chuāng): 位于胸部, 第 3 肋间隙, 前正中线旁开 4 寸。主治胸满短气, 乳痈。

อิงชวง: จุดฝังเข็มบริเวณหน้าอก ตรงช่องซี่โครงที่ 3 ห่างจากแนวกึ่งกลางลำตัวตามแนวระนาบ 4 ชู้น **ข้อบ่งใช้:** แน่นหน้าอก หายใจตื่นเร็ว และเต้านมอักเสบ

yīngchuang (ST 16): an acupoint located on the chest, in the 3rd intercostal space, 4 cun lateral to the anterior midline. *Indications:* thoracic fullness, shortness of breath and acute mastitis.

营分证 (yíng fēn zhèng): 温热病邪内陷, 营阴受损, 心神被扰。表现为身热夜甚、心烦不寐、斑疹隐隐、舌绛等为主的证候。

หยิงเฟินเจิง: ภาวะโรคระดับหยิง เสียดที่โรคไข้พิษร้อน

เข้าสู่ภายใน อินถูกทำลาย เลินหัวใจถูกรบกวน มีอาการตัวร้อน ไข้สูงกลางคืน หงุดหงิด นอนไม่หลับ ผิวน้ำมีผื่นแดงจางๆ และลิ้นแดงเข้ม

nutrient level disease-condition: The pathogenic heat enters nutrient level, leading to destruction of yin and disturbance of spirit. Clinical manifestations are higher fever at night, restlessness, insomnia, faint erythematous skin rashes and deep red tongue.

营复阴阳 (yíng fù yīn yáng): 血脉运行, 往复于周身。

หยิงฟู่อินหยาง: หยิงไหลเวียนทั่วอินหยาง เลือดไหลเวียนหล่อเลี้ยงทั่วร่างกาย

yíng circulating throughout yin-yang: blood circulates throughout the whole body.

营卫不和 (yíng wèi bù hé): 营气与卫气失调的病理状态。

หยิงเว่ยปู้เหอ: หยิงเว่ยเสียสมดุล สภาวะที่หยิงชีและเว่ยชีเสียสมดุล

disharmony of nutrient-defensive qi: a state of disharmony between nutrient and defensive qi.

营卫调和 (yíng wèi tiáo hé): 营气与卫气协调的生理状态。

หยิงเว่ยเถียวเหอ: หยิงเว่ยสมดุล สภาวะที่หยิงชีและเว่ยชีสมดุล

harmony of nutrient-defensive qi: a physiological state of harmonization between nutrient and defensive qi.

迎香 (yíng xiāng): 位于面部, 鼻翼外缘中点旁, 鼻唇沟中。鼻部病症要穴, 主治鼻塞、鼻衄; 以及口眼喎斜, 面痒等。

หยิงเซียง: จุดฝังเข็มบนใบหน้า บริเวณร่องข้างจมูก ระดับเดียวกับกึ่งกลางปีกจมูก **ข้อบ่งใช้:** คัดจมูก เลือด

กำเดาไหล อัมพาตใบหน้า และคันใบหน้า

yingxiang (LI 20): an acupoint located on the face, in the nasolabial groove, leveling with the midpoint of the lateral border of the ala nasi. *Indications:* nasal stuffiness, epistaxis, facial paralysis, and itching of face.

营阴 (yíng yīn): 营气性属阴。是生成血液的主要物质基础; 营行脉中, 具有营养、滋润作用。

หยิงยีน: ยีนชนิดหยิง หยิงซึ่งจัดเป็นยีน เป็นสารพื้นฐานสำคัญในการสร้างเลือด หยิงซึ่งไหลเวียนอยู่ในหลอดเลือด มีหน้าที่หล่อเลี้ยงและให้ความชุ่มชื้นแก่ร่างกาย

nutrient yin: nutrient *qi* pertains to *yin*. It is a main basic substance in blood generation. Nutrient *qi* circulates in vessels and functions on nourishing and moistening.

涌泉 (yǒng quán): 足少阴经井穴。位于足底, 屈足卷趾时足心最凹陷中。主治热病, 心烦, 咽喉肿痛, 咳嗽, 气喘, 足心热; 腰背痛; 大便难, 小便不利等病症。

หย่งเจี๋ยยีน: จุดจีของเส้นไต อยู่ตรงจุดที่ปุ่มที่สุดของฝ่าเท้าเวลาขมำเท้า ข้อบ่งใช้: โรคที่มีไข้ หงุดหงิด เจ็บคอ ไอ หอบ ร้อนฝ่าเท้า ปวดหลังส่วนล่าง อุจจาระลำบาก และปัสสาวะขัด

yongquan (KI 1): the *jing* point of the kidney meridian, located in the depression of the sole while rolling the toes. *Indications:* febrile diseases, irritability, sore throat, cough, dyspnea, hot sensation of soles, low back pain, difficulty in defecation and dysuria.

有根 (yǒu gēn): 尺脉沉取应指有力的脉象, 为“有根”, 意指人有肾气。

หยั่วเกิน: มีราก ลักษณะของชีพจรที่มีแรงกระทบนิ้วชัดเจนเมื่อกดหนักที่ตำแหน่งฉื่อ แสดงถึงการมีชีไต

pulse with root: a strong pulse on the *chi* position when pressing deeply, indicating the existence of kidney *qi*.

有根苔 (yǒu gēn tāi): 舌苔紧贴舌面, 刮之难去, 刮后留痕, 不露舌质, 多为病邪虽盛, 胃气未衰, 又称真苔。

หยั่วเกินทาย: ฝ้าลิ้นมีราก ฝ้าลิ้นติดแน่นอยู่บนตัวลิ้น ชูดออกได้ยาก แม้ชูดลิ้นฝ้าก็ไม่หลุดออก จนสามารถมองเห็นตัวลิ้นได้ บ่งถึงที่กระเพาะอาหารยังพ่องไม่มาก แม้เสียชีฐานแรง; เงินทาย ก็เรียก

rooted coating: a tongue coating that clings to the surface, it is difficult to scrape out to disclose the body. It indicates adequacy of stomach *qi* even the external evil *qi* are strong; also called *zhentai*.

右归丸 (yòu guī wán): 组成: 熟地黄、山药、山茱萸、枸杞子、菟丝子、鹿角胶、杜仲、肉桂、当归、附子。功用: 温补肾阳, 填精益髓。主治: 肾阳不足, 命门火衰证。

ยั่วก้วยวาน: ชื่อตำรับยา ประกอบด้วยตัวยาสู่ตี๋หวาง ซานหย่าว ซานจูหยวี โก้วฉีจื่อ พูซื่อจื่อ ลู่เจี๋ยเจียว ตู๋จั้ง โร่วกั๊ย ตางกั๊ย และฟูจื่อ สรรพคุณ: อุ่นบำรุงหยางไต เต็มจิงและไขกระดูก ข้อบ่งใช้: ไฟมิงเหมินมอดเหตุ หยางไตพ่อง

yougui pill: a formula composed of *shudihuang*, *shanyao*, *shanzhuyu*, *gouqizi*, *tusizi*, *lujiaojiao*, *duzhong*, *rougui*, *danggui*, and *fuzi*. *Actions:* warm-nourishing kidney *yang*, replenishing essence and marrow. *Indication:* kidney *yang* insufficiency with declined *mingmen* fire disease-condition.